

Вежбање 12 – домаћи задатак из српског језика

Граматика

141. Одабери реч која је правилно подељена на слоге:

ПРЕ/ОРА/ВА/ТИ АУ/ГМЕН/ТА/ТИВ

БА/НАТ/СКИ ПИ/О/НИ/РСКИ

142. Стави цртице да раставиш речи на слоге растави речи на слоге.

Л А С Т А

А У Т О

Ц В Р Ч А К

Љ У Д С К И

Т Р А М В А Ј

Р А М Е Н А

Р А Д О С Т

П Р И П О В Е Т К А

143. Напиши која се гласовна промена **не врши** у облицима датих речи, иако постоје услови за њено вршење.

а) баки: _____

б) протестни: _____

в) једанпут: _____

144. Подвуци у сваком пару речи ону реч у којој је извршена одређена гласовна промена. Напиши **назив** те гласовне промене.

а) пекох – печем: _____

б) стан – стамбени: _____

в) тврд – тврђи: _____

145. Напиши **назив гласовне промене** која је извршена у подвученим речима.

- а) Погледала га је крупним црним очима. _____
- б) Тражећи друштво, кренуо је према реци. _____
- в) Рођен сам истог датума кад и мој друг. _____
- г) Ишао би на изложбу да је имао времена. _____

146. Наведеним речима недостаје један сугласник, онзачи да ли је то **з**, **с** или **ш** и наведи које су **гласовне промене** извршене приликом грађења тих речи:

и__чекивати, ра__чланити, и__чупати, ра__чешљати.

Извршене гласовне промене су: _____
и _____

147. Одреди **врсту** подвучене **синтагме** у следећој реченици:

Одмах после доручка отишао сам у стрму башту изнад куће.

Подвучена синтагма у реченици по врсти је _____.

148. Одреди **врсту** подвучених **зависних реченица**.

- а) Јоца није пошао на тренинг јер је био уморан. _____
- б) Да није био уморан, Јоца би пошао на тренинг. _____
- в) Иако је био уморан, Јоца је пошао на тренинг. _____

149. Прочитај следећу реченицу:

Светлост се ширила избијајући из сваког угла просторије.

Одреди врсту и подврсту **синтаксичке јединице** којом је исказана подвучена прилошка одредба за начин.

Врста синтаксичке јединице: _____.

Подврста синтаксичке јединице: _____.

150. Одреди **врсту** подвучених зависних реченица.

1. Стефан осети како из избраздане коре стабла избија нека велика, топла доброта.
2. Онај огромни простор, од западне до источне афричке обале, који се зове Судан, могао би се назвати саваном.
3. Да би међусобно комуницирале, пчеле радилице користе шифрован језик, кружни плес или плес у облику осмица.

151. Напиши којој **врсти** припадају подвучене зависне реченице у следећим примерима:

1. Из околних села поврве свет да види мост.
2. Знали су да је градњу ометала вила бродарица.
3. Чим би купачи отишли, на обали би опет завладао мир.
4. Мада је био тек крај лета, вода је била замућена од кише.

152. Одреди **врсте** подвучених зависних реченица.

1. Сунце је било тек прошло половину неба кад су се чобани вратили.
2. Кад би људи слушали само свој страх, не би нико жив помолио главе из куће.
3. Сто живота осећала је сада у себи мала Аска, а све њихове снаге употребила је да продужи један једини, свој живот.
4. Седиње на трему у летњој ноћи било је тако добро, тако лако и тако смирујуће да га никада ништа не би могло уништити.